

Tadeusz Nyczek <i>Lustro ocalenia</i>	13
Od autorki	17

I. DOTKNAĆ ISTOTY RZECZY21

Gleba (Julian Przyboś)	23
Pokora i pycha (Leszek Szaruga, Bogusław Kierc, Zbigniew Bieńkowski, Julian Przyboś)	29
Idąc za językiem (Bogusław Kierc, Maciej Cisło, Tymoteusz Karpowicz, Krystyna Lenkowska, Krystyna Rodowska, Jarosław Marek Rymkiewicz)	33
Wszeczmoc poety (Zbigniew Bieńkowski, Jan Twardowski, Czesław Miłosz)	39
Mistrz pokonanej rozpacz (Czesław Miłosz <i>To</i>)	44
Życie po śmierci (Tadeusz Różewicz <i>Matka odchodzi</i>)	50
Trudna ufność (Tadeusz Różewicz <i>Płaskorzeźba</i>)	56
Rzeczywistość poezji Różewicza (Tadeusz Różewicz <i>Wyjście</i>)	61
Kolekcja (Julia Hartwig <i>Czułość</i>)	67
Nad urwiskiem nadziei (Julia Hartwig <i>Nie ma odpowiedzi</i>)	71
Miedzy pamięcią a niespełnieniem (Aleksandra Olędzka-Frybesowa <i>Wciąż inaczej</i>)	76
Sprościć życiu (Ludmiła Marjańska <i>Żywica</i>)	81
Ciąg dalszy rekolekcji z przemijania (Ludmiła Marjańska <i>Córka bednarza, Otwieram sen</i>)	87
Pomiędzy chwilą a wszystkim (Wisława Szymborska <i>Wiersze wybrane, Chwila</i>)	93
W stronę nadziei (Tomasz Gluziński <i>Wielkie pastwisko</i>)	99
Odejscie Pana Cogito? (Zbigniew Herbert <i>Elegia na odejście</i>)	103

Pożegnanie Pana Cogito (Zbigniew Herbert <i>Rovigo</i>).....	108
Dotknąć istoty rzeczy. Zbigniew Herbert w poszukiwaniu sensu	113
Szarowiersze (Urszula Kozioł <i>Żalnik</i>)	132
Szyfry istnienia (Urszula Kozioł <i>W płynnym stanie</i>).....	137
Ten jeden wiersz (Urszula Kozioł)	142

II. WZÓR ISTNIENIA.....147

Cud wrażliwości (Krystyna Miłobędzka <i>Imięstowy</i>).....	149
„Patrę w jest” (Krystyna Miłobędzka <i>Imięstowy</i>)	153
Oświecać i uświęcać (Krystyna Miłobędzka <i>Po krzyku</i>)	160
W drodze ku światłu (Zbigniew Jankowski <i>Odpyw. Sztuka ubywania</i>)	165
Epitafium dla żywych i umarłych (Teresa Ferenc <i>Boże pole</i>)	169
„Bez pięknośtek, prosto i otwarcie” (Marian Grześczak <i>Baran na złotej morwie</i>)	174
Wzór istnienia (Jarosław Marek Rymkiewicz <i>Zachód słońca w Milanówku</i>)	179
Poezja natury w zurbanizowanym świecie (Krzysztof Karasek <i>Święty związek</i>)	184
Multipoeta (Krzysztof Karasek <i>Dziennik rozbitka</i>)	190
Pseudonimowanie wieczności (Krystyna Rodowska <i>Bliżej nagości</i>).....	196
W ludzkim potopie niedoskonałości (Jerzy Górzeński <i>Debiut z aniołem</i>)	203
„Umieram, bo nie umieram” (Wincenty Różański <i>Wędrujemy do Szeol</i>)	210
Ku światłu śmierci (Joanna Pollakówna <i>Dziecko-drzewo</i>)	217
„Ta zdolność do cierpienia” (Joanna Pollakówna <i>Małomówność</i>)	221
„Miłosny chrzest” (Joanna Pollakówna <i>Skąpa jasność</i>)	224

Patrzeć światłem (Bogusław Latawiec <i>Nigdy całości</i>)	229
Czas, którego nie ma (Bogusław Latawiec <i>Razem tu koncertujemy</i>)	233
Nieźnośny ciężar mitu. Trud życia wobec zgrozy zagłady w wierszach Erwina Kruka	238
Doczesny absolut (Michał Jagiełło <i>Goryczka, słodyczka, czas opowieści</i>)	250
Apostolstwo (Marianna Bocian <i>Spojenie</i>)	255
„Z opowieści w opowieść” (Jarosław Markiewicz <i>Wiersze górne i wiersze dolne</i>)	259
Prawda tożsamości (Piotr Matywiecki <i>Światło jednomysłne</i>)	268
Psalm nieśmiertelnego (Piotr Matywiecki <i>Poematy biblijne</i>)	271
Istnieć w nieistnieniu (Piotr Matywiecki <i>Ta chmura powraca</i>)	276
W imię pokolenia (Ryszard Krynicki <i>Niepodlegli nicości</i>)	281
Czarodziejstwo niedospełnień (Bogusław Kierc <i>Czary</i>)	285
Horror poeticus (Ewa Lipska <i>Strefa ograniczonego postoju</i>)	290
Wariacje na temat czasu i przestrzeni (Małgorzata Baranowska <i>Powrót</i>)	294
Obrastając życiem (Stanisław Barańczak <i>Widokówka z tego świata i inne rymy z lat 1986-1988</i>)	300
III. GŁÓD ŻYCIA, GŁÓD WIECZNOŚCI	305
Awanturnik wyobraźni (Maciej Cisło <i>Było jutro, będzie wczoraj</i>)	307
Czucie i wiara poety (Maciej Cisło <i>Kochaina</i>)	311
Nostalgie wędrownego barda (Józef Baran <i>Dom z otwartymi ścianami, Najdłuższa podróż</i>)	315
Heroizm prywatności (Piotr Sommer <i>Czynnik liryczny i inne wiersze</i>)	321

Miłosierdzie słowa (Kazimierz Nowosielski <i>Uparte oddychanie</i>)	325
Wygnanie z wieczności (Kazimierz Nowosielski <i>Ziarno i wiatr</i>)	328
Genius Loci (Lech Stefaniak, Kazimierz Nowosielski, Marzanna Bogumiła Kielar, Janusz Szuber)	334
Tożsamość poety (Janusz Szuber <i>O chłopcu mieszącym powidła, Biedronka na śniegu</i>)	339
Niepojętość (Lucyna Skompska <i>Zakryte odkryte</i>)	344
Lapidarium (Andrzej Szuba <i>Dzieci, frezje, zające, Strzępy</i>)	350
Elegia dla jeszcze żywych (Tomasz Jastrun <i>Powitanie i pożegnanie</i>)	357
Wspólnota wędrowania (Teresa Tomsia <i>Skazona biel</i>).....	362
Wydziedziczenie (Aleksander Jurewicz <i>Lida</i>)	367
Wędrując w nieznane (Sergiusz Sterna-Wachowiak, Grzegorz Musiał, Krzysztof Lisowski, Andrzej Niewiadomski).....	372
Poezja odkupienia (Kazimierz Brakoniecki <i>Misterium</i>).....	377
Poetycki horror metaphisicus (Krzysztof Lisowski <i>Niewiedza</i>).....	382
Animula poetica (Krzysztof Kuczkowski <i>Dajemy się jak dzieci prowadzić nicości</i>).....	387
Żywy klucz (Jerzy J. Fąfara <i>Brzytwy kata Sellinger</i>)	392
Gęsia skórka, czyli czułość (Krystyna Lenkowska <i>Pochodnio, różo</i>)	398
Przemienić się w jednym „O!” (Krystyna Lenkowska <i>Sztuka białego</i>)	401
Głód życia, głód wieczności (Anna Janko <i>Zabici czasem długo stoją, Anna Piwkowska Skaza</i>).....	405
Paradoksy miłości (Anna Janko <i>Świetlisty cudzoziemiec</i>)	410
„Życie szczęśliwe i poszczęśliwe” (Anna Janko <i>Wiersze z cieniem</i>)	415
Mały kieszonkowy Bóg (Jerzy Jarniewicz <i>Rzeczy oczywistość</i>).....	418

Wyróżnienie życiem (Jerzy Jarniewicz <i>Niepoznaki, Po śladach</i>)	422
Niekończące się życie (Waldemar Żelazny <i>Pokój z zabawkami</i>)	427
„Świat jest mój” (Katarzyna Suchcicka <i>Haust powietrza</i>)	430
 IV. ODNALEZIONA ZASADA ŚWIATA	435
Żyć, aby wierzyć (Jarosław Mikołajewski <i>Którzy mnie mają</i>).....	437
„Mistyczna kość” (Stanisław Dłuski, <i>Stary dom, Karol Maliszewski Rocznik sześćdziesiąty grzebie w papierach,</i>)	443
Ocalająca czułość spojrzenia (Piotr Szewc <i>Zagłada</i>).....	448
„Niedokończona postać świata” (Piotr Szewc <i>Bociany nad powiatem</i>)	454
Przestrzeń wewnętrzna (Piotr Szewc <i>Moje zdanie</i>)	459
Magia przelotności (Zbigniew Chojnowski <i>Prześwit</i>)	463
Grzeszne i święte ciało życia (Eugeniusz Tkaczyszyn-Dycki <i>Daleko stąd zostawiłem swoje dawne i niedawne ciało, Dzieje rodzin polskich</i>)	468
Przed i po apokalipsie (Marzanna Bogumiła Kielar <i>Brzeg</i>).....	475
Ja to ktoś inny (Anna Piwkowska <i>Tylko trzy drogi</i>).....	479
„Mała metafizyka” (Wojciech Kass <i>Prośnienie i pranie</i>).....	485
Destrukcja i konstrukcja (Wojciech Kass <i>Wiry i sny</i>)	492
Poeta – mistyk (Wojciech Kudyba <i>Gorce Pana</i>)	496
Pożegnanie – spotkanie (Wojciech Kudyba <i>Ojciec się zmienia</i>).....	501
„Wszystko brzmi w przypowieściach” (Andrzej Niewiadomski <i>Kruszywo</i>).....	506
Przechytrzyć własny język (Andrzej Niewiadomski <i>Locja</i>).....	511
Podróże z poetą (Jacek Napiórkowski <i>Głupota krajobrazu</i>)	516
Poezja głodnego serca (Maciej Woźniak <i>Wszystko jest cudze</i>)	522

Odnaleziona zasada świata (Tomasz Różycki <i>12 stacji</i>)	527
Opowieść o początku i końcu (Dariusz Dziurzyński <i>Symultana</i>)	533
Philosophare humanum est (Kazimierz Hoffman <i>A-dur</i> , Jarosław Jakubowski <i>Pseudo</i> ,)	536
Liryka deliryczna (Bartłomiej Majzel <i>Biała Afryka</i>)	542
Czarny kwadrat na czarnym tle (Tadeusz Dąbrowski <i>Te Deum</i> , Philip Levine <i>Moradian</i>)	547
Życie prawdziwe i równie prawdziwe (Jacek Dehnel <i>Żywoty równoległe, Wyprawa na południe</i>)	553
Nowy katastrofizm czy nowy estetyzm? Kilka uwag ogólnych i szczegółowych o współczesnej poezji polskiej	558
ANEKS	581
INDEKS	587

Przyboś • Twardowski • Miłosz • Różewicz
• Szymborska • Hartwig • Herbert • Koziół
• Miłobędzka • Rymkiewicz • Karasek
• Matywiecki • Krynicki • Barańczak
• Cisło • Nowosielski • Janko
• Piwkowska • Różycki • Dehnel...

ADRIANA SZYMAŃSKA – poetka, eseistka, krytyk literacki – urodzona w Toruniu (1943), absolwentka polonistyki na UMK. Od roku 1970 związana z Warszawą: w latach 1979-87 prowadziła dział poezji w SW „Czytelnik”, od roku 1987 współpracuje z miesięcznikiem kulturalnym „Przegląd Powszechny”, pisząc o książkach poetyckich. Publikuje też prace krytyczno-literackie w miesięczniku „Nowe Książki”, „Kwartalniku Artystycznym” i dwumiesięczniku „Topos”. Debiutowała zbiorem wierszy „Nieba codzienności” (1968), następnie wydała kilkanaście tomów poetyckich, w tym „Kamień przydrożny” (1993), uhonorowany przez miesięcznik „W drodze” nagrodą im. Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego i „Wtedy-dzisiaj” (2010), wyróżniony FENIKSEM przez Stowarzyszenie Wydawców Książki Katolickiej. Opublikowała też dwie powieści autobiograficzne „Święty grzech” (1995) i „Ta inna ja” (2008), dwie książki prozą dla dzieci oraz zbiór szkiców amerykańskich „Dziedzi-ce i barbarzyńcy” (2007).

